

JOCNOU

EMILI TEIXIDOR

Nadal amb llibres

Així com la invenció de la roda va suposar una extensió dels peus i les cames, i el telèfon una extensió de les orelles, o la televisió i el cinema i la fotografia, una extensió de la vista, el llibre i la lectura son una extensió de la ment, del cervell. I si a les escoles tracten la gimnàstica i els esports com a temes importants, obligatoris i tot, i no parlem de l'espai privilegiat que dediquen diaris i televisions als esports, sobretot al futbol, no s'entén per què dediquen tan poc espai als llibres i a la lectura. Deu ser perquè no saben com fer-ho, o perquè no els importa gens l'extensió dels cervells dels espectadors.

A les paneres de regals de Nadal hi ha tota mena de confits, neules i torrons, ampolles de cava i vins de tots colors, però en cap no he vist ni un llibre per llegir aquestes festes. El gremi de llibreters i editors hauria de començar una campanya perquè el públic també pensés en els llibres com a possible regal nadalenc. Ara,

les autoritats sembla que s'han adonat de la importància de la lectura en la formació dels anys d'aprenentatge, i en els anys posteriors també, i ha inclòs la lectura com a tema –no goso dir assignatura– obligatori en el currículum educatiu i ha decretat, o vol fer-ho, el nombre exacte de 25 llibres per curs. M'hi sobra l'obligatorietat, perquè si són 19 o 32 no passa res. La qüestió és que l'escola sàpiga engrescar els joves amb la lectura i si s'aconsegueix això, la resta ja vindrà sola. Vull dir que els joves ja s'espavilaran per trobar els seus autors, gèneres i títols preferits. I han de pensar que, com passa amb l'esport, sense una mica d'esforç i entrenament no s'aconsegueix res. I la pedagogia de la lectura passa en aquest període sobretot per saber graduar l'esforç i fer agradable l'entrenament.

Aquí es veurà la qualitat i la dedicació dels mestres, que en general és bona. I també pensant que hi ha sobretot dues menes de lectures: la

S

Si l'escola aconsegueix engrescar els joves amb la lectura, la resta ja vindrà sola

diguem-ne per simplificar normal, i la de qualitat. I saber graduar el pas de la primera a la segona és també qüestió del saber educar de les escoles i instituts. Les activitats intel·lectuals es modifiquen amb aquest canvi d'hàbits, ens diu la revista *Peonza*, dedicada a la literatura infantil i juvenil, editada a Santander. Una peça important on els mestres i el públic en general poden trobar orientació i estímulo pel foment de la lectura. En el darrer número, per exemple, parla de com l'ordinador i internet influeixen o no en l'hàbit lector.

Si eduquem en l'alta lectura, no hi ha cap perill, tot i que sí que fa perillar el pensament profund i facilita l'obesitat intel·lectual, paradoxalment engreixada amb la gimnàstica de la lectura. La cultura del ciberespai descuida les habilitats intel·lectuals que la lectura reforça. És per això que ara, per Nadal, pensem només en menjar i beure, i oblidem de manera preocupant que el cervell també vol alimentar-se. *

"A les paneres de regals de Nadal hi ha tota mena de confits, neules i torrons, ampolles de cava i vins de tots colors, però en cap no he vist ni un llibre per llegir aquestes festes. El gremi de llibreters i editors hauria de començar una campanya perquè el públic també pensés en els llibres com a possible regal nadalenc"

MÉS TALL QUE VIANDA

LLUÍS LLORT

Petits grans àlbums per regalar en temps de crisi

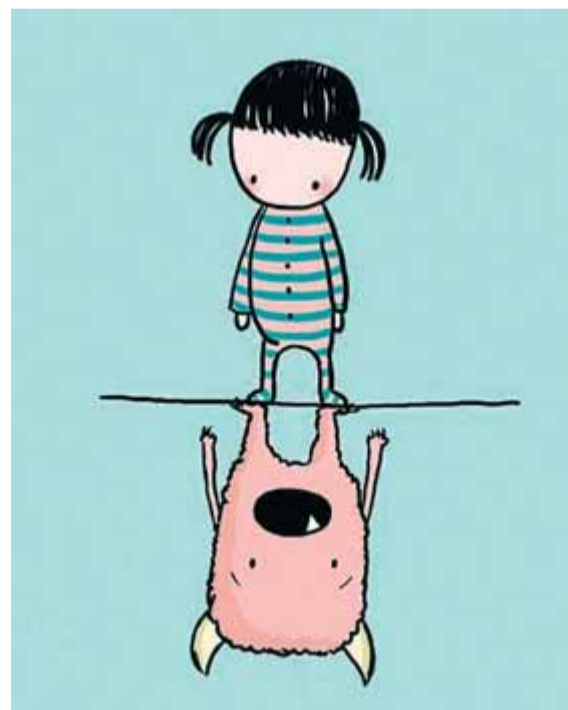
Deu dies justos, i ja és Nadal. Tots, de manera directa o col·lateral, estem afectats per una crisi econòmica a la qual queda massa recorregut. En aquest escenari també es mouen uns actors petits que d'aquí a uns anys no recordaran gran cosa, o ho faran amb la vaguetat amb què nosaltres recordem crisis anteriors. Depèn de la memòria que duem de sèrie i del model del nostre criteri de valors.

La tradició mana dedicar un esforç a tancar en un calaix els problemes, si més no durant unes hores, en aquestes dates d'alegria i consum obligats. Ho podem intentar. Us proposo l'ajut de cinc llibres. Tal com està el pati social, la primera recomanació ha de ser *Jo mataré monstres per tu*, un conte de Santi Balmes, il·lustrat per Lyona i editat per Principal dels Llibres. En el seu debut literari, Balmes, més conegut per ser el cantant i compositor dels Love of Lesbian, ens mostra una por que tenia de petit a través de la Martina (molt bonica gràcies a la traça de Lyona). El nostre món conviu amb un de pa-

ral·lel monstruós. Un efecte mirall els uneix tots dos. Només una mà decidida els podrà mantenir en pau.

El grup Manel també ha tret un llibre il·lustrat, *El 25 de gener* (Llibres d'Ombrosa), una visió crepuscular dels Reis Mags, amb dibuixos de Roger Padilla (guitarra del grup) i amb l'afegit d'un CD amb la nadala. I encara un músic més variat de registre: Luis Eduardo Aute. En aquest cas no és cap sorpresa, perquè el cantautor sempre ha escrit poemes, ha pintat quadres i fins i tot ha dirigit alguna pel·lícula. La Galera ha editat en un format petit però luxós *El Giralluna*, un àlbum en què Aute il·lustra amb dibuixos al llapis una cançó seva que mostra camins per anar contra corrent, una doctrina molt útil, si som capaços d'analitzar els motius de la crisi present i què cal fer per mirar de superar-la. El llibre també inclou un CD amb la cançó cantada en català i una làmina de regal.

Meteora acaba de publicar l'obra guardonada amb el premi Lola Anglada Vila de Tiana, *Els contes d'Ukanaburu*, amb text

A Martina l'han creat Balmes i Lyona PRINCIPAL LLIBRES

de Teresa Broseta i il·lustracions d'Esther Burgeño. Aquest premi té una peculiaritat: un any es premia el millor conte de la convocatòria, l'any següent es premia qui ha il·lustrat millor el relat i, finalment, al tercer any, es publica. En aquest cas són narracions de fons ètnic i moral universal amb uns dibuixos que beuen subtilment de la tècnica del collage.

I per cloure l'article el millor és un petit àlbum amb text poètic i irònic d'Adam Mansbach i il·lustracions de realisme quotidià de Ricardo Cortés, *Collons, posa't a dormir!* (Reservoir Books). És la transcripció de diverses batalles per fer dormir la canalla, sense estalviar paraules. Un cant a la desesperació paterna. I al plaer de dormir com una soca, que de tant en tant (o sovint) a tots ens costa agafar el son. *